

jo atter Noget, som man ikke kan Andet end have et Skjøn om; men imidlertid har jeg dog med egne Dine gjort mig noget bekendt med, hvad der saaledes kunde siges til Fordeel for en Sum, som jeg synes maa være større end den, der her nævnes. Jeg veed meget godt, at man altid kan møde mig med den Indvending: ja, men vi kunne ikke affee Mere. Ja, naar det er bestemt, og man med Visshed veed, at vi ikke kunne give Mere uden at give Afkald paa Fornødenheder, for os selv, der ere endnu mere præferende, saa kan jeg naturligvis ikke svare Noget dertil; thi naar man ikke kan, saa kan man ikke. Men jeg troer dog, at den Affindelsessum, som her er foreslaet, kunde forbedres noget. Jeg har som sagt ikke stillet noget Vædringsforslag tildeels af samme Grund som den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther); men jeg troer, at den Sum, der her er foreslaet, kunde forbedres noget — uden just for Diebliffet at kunne kaldes en høj Sum; — derved, at der faste Afgiftsum, det faste Tilskud eller Tillæg forhøies noget, hvormod den uviste Sum aftager paa samme Maade og i samme Grad formindskes. Derved vil der ikke blot gives Island en virkelig større Hjælp; men jeg troer ogsaa, at det vil fremkalde et meget velgjørende og godt Indtryk paa Islænderne selv, naar de see, at man kommer dem tilhjælp med en Sum, som de kunne gjøre sikker og fast Regning paa at beholde indtil videre. Naar jeg siger „indtil videre“, kommer igjen Spørgsmaalet frem om Bidragets Ophør; men dette er Noget, jeg i dette Dieblif ikke skal beskæftige mig med. Det er netop en Passus, som er gaaet ud af det tidligere Lovforslag, og hvis borttagelse jeg troer har gjort meget godt. Jeg har som sagt ikke stillet noget Vædringsforslag af den af mig anførte Grund. Skulde det vise sig under Forhandlingerne eller det senere bliver mig klart, at der kunde være en vis Tendents til at gjøre den Forandring, jeg her løseligt har antydet, har jo Folkethinget hermed idag ikke sagt sit sidste Ord; der kommer jo en Forhandling efter denne. Desuden er Sagen jo her for første Gang behandlet i det Thing, som sidst er valgt, og dette kunde

maaſkee ogsaa bidrage til at give en noget forandret Anskuelse over Forhold, med Hensyn til hvilke vi kjende det forrige Things Anskuelse. Det er sagt, og ofte sagt, at det ikke kan nytte at give Islænderne Mere, thi de vilde dog ikke blive tilfredse, om man ogsaa anstrengte sig i den Grad, at det kunde falde os meget haardt. Nu kan man sige, men uden egentlig Gjæmmel, at, naar det staaer i en Befolknings, et Samfunds Magt at kunne erhverve sig saameget som muligt, er det sjældent, at man gaaer til en vis Grændse og siger: Saameget bør vi have, men ikke Mere, og det følger ogsaa ganske ligefrem af Forholdene og Hensynet til de mange Fornødenheder, at man ikke let afflaaer et yderligere Tilskud end det, man oprindeligt havde ventet. Saameget er jo vist, at Islænderne bedst føle de mange Fornødenheder; de have, og de ringe Midler, de have til disse Fornødenheders Fyldestgjørelse. Jeg skal ikke dvæle ved nogen af de unægtelig meget stærke Udtalelser, der ere fremkomne i det islandske Althing. Man behøver kun at gjennemlæse det, der i saa Henseende er fremkommet, for at see, at man ikke har været synderlig skaansom imod os, men jeg troer dog, at det vilde være uretfærdigt at lade det gaae udover Islands Befolkning i det Hele taget; jeg finder ikke, at det er rigtigt at lade det Hele lide for, hvad Enkelte i stærke Udtryk have udtalt. Jeg vil ikke citere en eneste Udtalelse, fordi det ikke behøves, thi alle disse Forhandlinger have jo været omdeelte til ærede Medlemmer, og de kjende dem upaatvivleligt Allesammen. Kun een Ting synes mig dog at være næsten mere end stødende; det er en vis Tvivl, som ikke er holdt tilbage, om, hvorvidt Island virkelig kunde gjøre Regning paa at erholde, hvad der her vedtages. Dette er Noget, jeg ikke godt kan tilgive den Vedkommende — det er forøvrigt mere end En, der har udtalt det — thi jeg troer ikke, at han ganske har Ret til at nære en saadan Tvivl. Saa snart der herfra gives en Lov, og der i denne gives et Tilſagn om et vist aarligt Bidrag, uden at der endog blot gives nogen Antydning af, at Bidraget skal ophøre ved Leilighed, antager jeg, at en saadan Bestemmelse ikke tør drages i